

Dosarul nr. 2ra-413/21

Prima instanță - (Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă) jud: D. Dubcovețchi
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Panov, A. Malii, I. Țurcan

ÎNCHEIERE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Efim Sîrghi,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Angela Sîrghi
împotriva lui Efim Sîrghi, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție
a Familiei Ștefan Vodă, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului
copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,
împotriva deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 14 martie 2019, Angela Sîrghi a depus la cerere de chemare în judecată
împotriva lui Efim Sîrghi, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție
a Familiei Ștefan Vodă, solicitând desfacerea căsătoriei înregistrată între ea și pârât la
data de 10 iunie 2015 la Primăria s. Talmaza, r-nul Ștefan Vodă, încasarea pensiei
pentru întreținerea copiilor minori xxxxx a.n. xxxxx în mărime de 1000 lei lunar și
xxxxx a.n. xxxxx în mărime de 750 de lei lunar și stabilirea domiciliului copiilor minori
cu reclamanta.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 10 iunie 2015 a înregistrat
căsătoria cu pârâtul Efim Sîrghi. Din căsătorie au doi copii minori: xxxxx și xxxxx.
Totodată din concubinaj, până la căsătorie mai are o fiica xxxxx.

A invocat că pârâtul face abuz de băuturi alcoolice, vine acasă la ore târzii,
provoacă certuri în familie, care se finisau cu abuzul psihic și fizic asupra ei, în prezența
copiilor și a mamei sale, în casa căreia locuiesc.

Deoarece pârâtul nu întreține familia financiar, a fost nevoită să plece la muncă
peste hotare.

Când a revenit, a aflat că copii au fost abuzați psihic, iar pe fiica xxxxx a forțat-o
la muncă grea.

Din motiv că pârâtul este foarte violent, la 29 ianuarie 2019 a fost nevoită să se
adreseze în instanță pentru aplicarea măsurilor de protecție. Astfel, la 30 ianuarie 2019
a fost emisă ordonanță de protecție pe o perioadă de 3 luni.

A menționat că toată grija de copii este doar pe seama ei, fiind ajutată numai de
mama și soră. Pârâtul nu-și execută obligațiile de părinte, respectiv, îi este greu să

întrețină trei copii, nu dispune de domiciliu personal, de cotă de teren și la moment nu este angajată în câmpul muncii.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a desfășurat căsătoria între Angela Sîrghi și Efim Sîrghi, înregistrată la 10 iunie 2015, la Primăria Talmază, r-nul Ștefan Vodă, înregistrarea nr. 24.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei s-a dispus încasarea de la reclamantă și de la pârât taxa de stat în mărime de câte 500 % a unei unități convenționale - câte 100 lei.

S-a determinat domiciliul copiilor minori a păților: xxxxx, născută la xxxxx și xxxxx, născută la xxxxx, cu reclamanta Angela Sîrghi.

S-a încasat de la Efim Sîrghi în beneficiul Angelei Sîrghi pensia pentru întreținerea copiilor minori a păților: xxxxx, născută la xxxxx, în mărime de 800 lei, lunar și xxxxx, născută la xxxxx, în mărime de 600 lei lunar, începând cu 14 martie 2019, până la atingerea majoratului de către copii.

S-a încasat de la Efim Sîrghi în bugetul de stat, taxa de stat în mărime de 432 lei.

Împotriva hotărârii primei instanțe, la 9 decembrie 2019, Efim Sîrghi a declarat apel.

Prin decizia din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Efim Sîrghi și s-a menținut hotărârea din 22 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

La 30 decembrie 2020, Efim Sîrghi a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul a exprimat dezacordul cu decizia contestată, invocând că este pârținitoare și emisă cu în rezultatul aprecierii arbitrare a circumstanțelor de fapt.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Examinând admisibilitatea recursului, Colegiul constată că recursul înaintat de Efim Sîrghi urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă a fost pronunțată la 22 noiembrie 2019.

La 9 decembrie 2019 Efim Sîrghi a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2020 Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de Efim Sîrghi nu s-a dat curs și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 3 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare apelul declarat de Efim Sîrghi.

Prin decizia din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Efim Sîrghi și s-a menținut hotărârea din 22 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

Conform procesului-verbal (f.d.107), ședința de judecată din 19 mai 2020 s-a desfășurat în prezența apelantului Efim Sîrghi.

Totodată, copia deciziei instanței de apel din 19 mai 2020, în termenul prevăzut de art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv și lui Efim Sîrghi, la 12 iunie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire cu nr. 5116 (f.d. 120).

Mai mult, Colegiul constată că decizia din 19 mai 2020 a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 18 iunie 2020.

Astfel, instanța de recurs notează că pentru asigurarea unei jurisprudențe constante și pentru o bună administrare a justiției, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție.

De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, care este aplicată din 1 iunie 2018. Or, după modificări, art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1), coroborat cu art. 389 alin. (4) ale Codului de procedură civilă, rezultă că comunicarea eficientă a hotărârii judecătorești poate fi efectuată prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act, inclusiv prin publicarea acesteia pe pagina web a instanței judecătorești.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus și, anume, că decizia din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe portalul unic al instanțelor de judecată la data de la 18 iunie 2020.

Cu toate acestea, însă, demonstrând o neglijență a drepturilor procedurale, Efim Sîrghi, a declarat recursul împotriva deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău numai la 30 decembrie 2020, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta fiind unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul constată că termenul de două luni de declarare a recursului a început să curgă la data de 20 mai 2020 recursul fiind

depus abia la 30 decembrie 2020, adică peste 7 luni, fără o argumentare a depășirii termenului.

Totodată, careva probe că recurentul nu a avut acces la textul integral al deciziei nu au fost prezentate în instanța de recurs.

Exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Suplimentar la cele expuse, având în vedere dovezile din dosar, instanța de recurs subliniază că instanța de apel a publicat în mod eficient decizia contestată iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla derularea dosarului din momentul pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel până la momentul depunerii cererii de recurs demonstrează că recurentul nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele respingerii apelului său (cauza Karakutsya versus Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60, 61).

În acest context, se va reitiera că, indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

Iar, circumstanțele constatate supra denotă că recurentul urma să depună diligența necesară și să se intereseze la ce etapă de examinare se află prezentul litigiu, unde are calitatea de reclamant/apelant.

Respectiv, Colegiul consideră că nerespectarea termenului de declarare a recursului se datorează în exclusivitate din vina de comportamentul recurentului.

În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), în speță contestarea la timp a actului judecătoresc.

Astfel, recurentul urma să se intereseze la intervale rezonabile de timp despre derularea procesului în cauză.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău depusă de Efim Sîrghi la 30 decembrie 2020, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea

ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reține și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs. Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul ajunge la concluzia de a declara recursul înaintat de Efim Sîrghi, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (2), art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Efim Sîrghi.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu